

การเปลี่ยนแปลงในการตีความทางอุดมการณ์ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยได้เคยเกิดความขัดแย้งในทางความคิดอันเนื่องมาจากการตีความทางอุดมการณ์ที่แตกต่างกัน 2 ครั้งคือ ครั้งแรกในปี ค.ศ.1952 และครั้งที่สองในปี ค.ศ.1961 อันเป็นผลจากการประชุมสมัชชาผู้แทนพรรคครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ตามลำดับที่กำหนดแนวทางการปฏิวัติสังคมไทยโดยยึดถือเอายุทธศาสตร์ชนบทล้อมเมือง ที่ใช้การต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธ โดยในการประชุมสมัชชาครั้งที่ 2 พรรคมีมติให้ดำเนินการปฏิวัติโดยใช้วิธีรุนแรง "สงครามยืดเยื้อ และยึดนโยบายชนบทล้อมเมือง และเมืองล้อมนคร" จากมติครั้งนี้ ยังผลให้คณะกรรมการกลางพรรคบางคนลาออก โดยในครั้งแรก นายประเสริฐ ทรัพย์สุนทร ซึ่งเป็นกรรมการกลางพรรคได้ลาออกเนื่องจากมีความคิดเห็นแย้งกับมติพรรคในเรื่องแนวทางการต่อสู้ว่า สังคมไทยไม่เหมาะที่จะใช้แนวทางรุนแรงตามแบบจีน และการปฏิวัติในขั้นนี้เป็นการปฏิวัติประชาธิปไตยของชนชั้นนายทุน ดังนั้นควรจะสนับสนุนให้ชนชั้นนายทุนเป็นผู้ดำเนินการปฏิวัติ ฝ่ายซ้ายควรทำหน้าที่เพียงเข้าร่วม และให้การช่วยเหลือเท่านั้น การปฏิวัติจึงจะได้รับการสนับสนุนและประสบความสำเร็จ¹ หลังจากนั้นในปี 1961 พรรคได้มีมติให้ใช้กำลังอาวุธในการต่อสู้ โดยยึดหนทางชนบทล้อมเมือง อันเป็นผลที่เกิดจากการเกิดรัฐประหารในปี 1958 ที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะสกัดกั้นอิทธิพลของคอมมิวนิสต์ รัฐบาลขณะนั้นได้ดำเนินการโดยการปราบปรามด้วยวิธีรุนแรง ในข้อหาคอมมิวนิสต์ทำให้พรรคเห็นความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปเพื่อยึดชนบทเป็นฐานที่มั่น และใช้แนวทาง

¹ สุพจน์ คำนวณกุล, ประเสริฐ ทรัพย์สุนทร ใคร? มาจากไหน ? และคิดอย่างไร ? (กรุงเทพมหานคร : มิตรสยามการพิมพ์, 2524), หน้า 50-51. พ. เมืองชมพู, สู่สมรภูมิภูพาน (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2530), หน้า 45. อรุณ อุดมธัญญ์, "พคท. จุดเริ่มต้นที่ผิดพลาด". ใน ปริทัศน์ 5 (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2524), หน้า 24 - 25. รัศมี ศรีวรพงษ์พันธ์, "อิทธิพลทางอุดมการณ์พรรคคอมมิวนิสต์จีนต่อพรรคคอมมิวนิสต์ไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษา แผนกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 87.

ต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธให้เป็นจริงยิ่งขึ้น การประกาศมติพรรคออกมากครั้งนี้ กรรมการกลางพรรคบางคนนอกจากจะไม่เห็นความจำเป็นต้องใช้แนวทางรุนแรงด้วยกำลังอาวุธแล้ว ยังได้เสนอให้มีการพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการสร้างพรรคปฏิวัติที่มีลักษณะประชาชาติ ทั้งทางความคิด ทางการเมือง และทางจัดตั้ง คือให้ พคท. มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง มีนโยบายทางการเมืองที่เป็นอิสระ มีทฤษฎีที่สอดคล้องกับเงื่อนไขทางสังคม และทางประวัติศาสตร์ของไทย และให้มีลักษณะประชาชาติทางจัดตั้งที่หมายถึงขบวนการปฏิวัติที่มีลักษณะมวลชนของประเทศนั้น ๆ

จนกระทั่งในการประชุมคณะกรรมการกลางชุดที่ 3 ครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ. 1967 คณะกรรมการกลางพรรคเห็นว่าการเน้นลักษณะประชาชาติมากเกินไป เป็นการลดลักษณะชนชั้นของพรรคและเป็นการเปิดโอกาสให้แก่คนที่มีความคิดชาตินิยมคับแคบ เข้ามามีอิทธิพลภายในพรรคจึงทำให้ทิศทางการสร้างพรรคใน "ลักษณะประชาชาติ" ถูกยกเลิกไป และให้เน้นการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธในชนบทเช่นเดิม ซึ่งเป็นเหตุให้ ผิน บัวอ่อน ผู้เสนอเรื่องลักษณะประชาชาติขึ้นต้องลาออกจากพรรคในเวลาต่อมา² และปรากฏในแถลงการณ์ครบรอบ 25 ปี ในปี 1967 กล่าวว่า พรรคได้มีมติให้นำเอายุทธศาสตร์ชนบทล้อมเมืองและการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธมาเป็นนโยบายที่นำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ พคท. วิเคราะห์ว่า สังคมไทยมีลักษณะเป็นสังคมกึ่งเมืองขึ้นกึ่งศักดินา

ผลพวงจากมติสมัชชาครั้งที่ 3 ตามแถลงการณ์ 25 ปี ในการก่อตั้งพรรคนี้เอง พคท. ได้ยอมรับ "ความคิด เหมา เจ๋อ ตุง" เป็นสัจจธรรมทั่วไปที่ชี้นำการปฏิวัติไทยเป็นครั้งแรก โดยไม่ผ่านการประชุมสมัชชาพรรค และยอมรับว่า "ความคิด เหมา เจ๋อ ตุง" เป็นพัฒนาการขั้นสูงสุดของลัทธิมาร์กซ์-เลนิน ในปัจจุบัน และติดตามด้วยแถลงการณ์ 30 ปี ในปี ค.ศ. 1972 อันถือว่าเป็นแถลงการณ์ที่ยิ่งใหญ่และสำคัญที่สุด ที่เป็นแนวทางที่ยึดถือมาจนถึงปัจจุบัน ได้พูดถึงสภาพรูปธรรมของสังคมไทยและการกำหนดยุทธศาสตร์และยุทธวิธีในการปฏิวัติที่ยึดถือมาจนถึงปัจจุบัน³ ได้เป็นหลักไมล์ที่สำคัญยิ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์ ยุทธวิธี การกำหนดเป้าหมายศัตรูหลัก และเข็มมุ่งในการปฏิวัติไทย จนกระทั่งถึงปี 1982 ซึ่งเป็นเวลานานถึง 20 ปีเต็ม ที่การปฏิวัติไทยมิได้มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้น จนกระทั่งความขัดแย้งภายในพรรคที่ดำรงอยู่เป็นระยะเวลาอันยาว ได้พัฒนาขึ้นเป็นปัญหาที่ยากแก่การแก้ไข ประกอบกับผลกระทบจากความแตกแยกของประเทศในค่าย

² พ. เมืองชมพู, สู่สมรภูมิภูพาน, หน้า 44-45.

³ รัชมี ศรีวรพงษ์พันธ์, "อิทธิพลทางอุดมการณ์...", บทที่ 3

สังคมนิยมที่มีความสัมพันธ์กับ พคท. ซึ่งทำสงครามรุกรานกัน ทำให้การปฏิวัติ พคท. ต้องประสบกับปัญหาและขัดแย้งกันอย่างรุนแรงภายในพรรคอีกครั้งหนึ่ง ในช่วงปลายทศวรรษ 1970 และทำให้เกิดการประชุมสมัชชาพรรคครั้งที่ 4 ในปี 1982 หลังจากที่ย่างเว้นการประชุมพรรคมานานถึง 20 ปี ผลจากมติสมัชชาครั้งที่ 4 นี้เองได้สะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงในการตีความทางอุดมการณ์ของ พคท. ครั้งสำคัญยิ่ง หลังจากที่ย่างสมัชชาความขัดแย้งภายในพรรคมาเป็นเวลานาน ซึ่งในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1969-1982 นี้เอง พคท. ได้มีการเปลี่ยนแปลงการตีความทางอุดมการณ์เกิดขึ้นหลายครั้ง และแต่ละครั้งก็ส่งผลกระทบต่อ พคท. ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ช่วง ดังนี้คือ

1. ช่วงแรก ตั้งแต่ปี 1969-1977 เป็นช่วงระยะเวลาที่แนวคิดอุดมการณ์ของพรรคมีความต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากสมัชชาครั้งที่ 3 จนสามารถขยายการสู้รบและฐานที่มั่นออกไปได้อย่างกว้างขวาง

2. ช่วงที่สอง ตั้งแต่ปี 1977-1982 เป็นระยะเวลาการเปลี่ยนแปลงในการตีความทางอุดมการณ์ของพรรคครั้งสำคัญยิ่ง ภายหลังจากที่เกิดความขัดแย้งอันเนื่องมาจากสถานการณ์ในอินโดจีนและภายใน พคท. เอง จนกระทั่งพรรคต้องตรวจสอบความคิด ทฤษฎีปฏิบัติของพรรคเพื่อปรับขบวนการปฏิวัติของตนใหม่อีกครั้ง และปรากฏผลออกมาในสมัชชาพรรคครั้งที่ 4 ในเดือนเมษายน 1982

1. การตีความทางอุดมการณ์ของ พคท. ในช่วงปี 1969-1977

การตีความทางอุดมการณ์ของ พคท. ในช่วงระหว่างปี 1969-1977 เป็นผลมาจากมติสมัชชาพรรคครั้งที่ 3 ที่ประกาศให้ยอมรับมติการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธ เพื่อยึดอำนาจรัฐโดยใช้ยุทธศาสตร์ชนบทล้อมเมือง และเร่งจัดตั้งมวลชนในเขตป่าเขา อันเป็นวิธีทางเดียวที่จะให้ได้มาซึ่งอำนาจรัฐ โดยมีเป้าหมายโค่นล้มจักรพรรดินิยมสหรัฐอเมริกา รัฐบาลเผด็จการ ขุนศึก และทุนนิยมขุนนาง การตีความอุดมการณ์ที่ปรากฏออกมาเพื่อกำหนดเป็นแนวนโยบายและทิศทางการปฏิวัติของ พคท. และช่วงเวลาดังกล่าวนี้ว่าเป็นช่วงของการต่อสู้ที่ชัดเจนระหว่าง 2 ลัทธิคือ คอมมิวนิสต์ กับ เสรีนิยม ที่เรียกว่าเป็นยุคของสงครามเย็น ประกอบกับการปฏิวัติวัฒนธรรมในประเทศจีนที่ยึดถืออุดมการณ์อย่างเคร่งครัดของ เหมา เจ๋อ ตุง ทำให้ พคท. ซึ่งมีความใกล้ชิดกับ พคจ. ทั้งโดยทางประวัติศาสตร์ และโดยทางอุดมการณ์ ได้นำแนวความคิดของลัทธิ เหมา เจ๋อ ตุง มา

เป็นแนวทางปฏิบัติ แนวความคิดในการตีความอุดมการณ์ปฏิวัติประเทศไทย สามารถจำแนกได้ดังนี้คือ

1.1 การวิเคราะห์ลักษณะของสังคมไทย

พท.วิเคราะห์ลักษณะสังคมไทยว่าเป็นประเทศที่ไม่มีเอกราช ไม่มีประชาธิปไตย ที่สมบูรณ์ เป็นสังคมกึ่งเมืองขึ้น กึ่งศักดินา⁴ ดังนี้คือ

1. รากฐานเศรษฐกิจแบบทำเอง ใช้เอง ค่อย ๆ ถูกทำลายไป แต่ระบอบชู้ครีตแบบศักดินา เจ้าที่ดิน ที่กระทำต่อชาวนายังคงครองฐานะที่เหนือกว่าในชีวิตเศรษฐกิจ
2. ทุนนิยมแห่งชาติได้ขยายตัวออกไปบ้าง แต่ทุนนิยมแห่งชาติก็ยังมีได้เป็นรูปแบบสำคัญเป็นเอกในเศรษฐกิจไทย เพราะถูกจักรพรรดินิยม ศักดินานิยม กีดกันและผูกมัด
3. อำนาจสมบูรณาญาสิทธิราช ของพระมหากษัตริย์ได้ถูกเปลี่ยนไปแล้ว สิ่งที่ยืนมาแทนที่นั้น ได้แก่อำนาจเผด็จการร่วมกันระหว่างชนชั้นเจ้าที่ดินใหญ่และนายทุนใหญ่
4. จักรพรรดินิยมได้เข้าควบคุมเส้นชีวิตเศรษฐกิจการคลัง ควบคุมการเมืองและทางการทหารของไทย โดยผ่านอำนาจรัฐที่เผด็จการร่วมกันของชนชั้นเจ้าที่ดินใหญ่ และชนชั้นนายทุน
5. เนื่องจากถูกกดขี่ถึง 3 ชั้น ของจักรพรรดินิยม ศักดินานิยม และทุนนิยม ชุมนางประชาชนไทยอันไพศาล จึงยากจนข้นแค้นและล้มละลายไปทุก ๆ วัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือชาวนา พวกเขาเหล่านี้ต้องมีชีวิตอย่างทุกข์ยาก และอดอยากหิวโหย และไร้สิทธิ์ทางการเมือง

ตามการวิเคราะห์สภาพสังคมไทยของ พท.นี้ เป้าหมายการโจมตีหลักก็คือ จักรพรรดินิยม และรัฐบาลเผด็จการของไทย ทั้งนี้เนื่องจากนับตั้งแต่ยุคสมัยของจอมพล สฤษดิ์ ปี ค.ศ.1957-1963 และยุคสมัยของ จอมพลถนอม ปี ค.ศ.1964-1973 ผู้นำไทยในยุคสมัยดังกล่าวล้วนมีนโยบายใกล้ชิดกับสหรัฐอเมริกาที่ต้องการต่อต้านอิทธิพลของคอมมิวนิสต์ และทำการปราบปรามฝ่ายคอมมิวนิสต์ในประเทศ และผู้สนับสนุนอย่างรุนแรง ภายหลังจากที่รัฐบาลไทย ร่วมลงนามในสนธิสัญญา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEATO) และข้อตกลง Thanat-Rusk Agreement เมื่อ

⁴ ภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์, 'กลวิธี บ่อนทำลายของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย' (วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510), หน้า 80-81.

6 มีนาคม 1962 ที่สหรัฐอเมริกายอมผูกพันตัวเองที่จะพิทักษ์ความปลอดภัยให้แก่ไทยจากการคุกคามของฝ่ายคอมมิวนิสต์ และในปี 1970 และสหรัฐอเมริกาได้ส่งทหารจำนวน 40,000-42,000 คน มาประจำฐานทัพ 7 แห่ง ประจำอยู่ในประเทศไทย และฐานทัพ 119 แห่งในภูมิภาคล้อมรอบจีน เพื่อใช้ประเทศไทยเป็นฐานทัพไปทำสงครามในเวียดนาม⁵

จากการสรุปลักษณะของสังคมไทยนี้ พทท. จึงวางเป้าหมายของการปฏิวัติอยู่ที่กลุ่มเป้าหมายกลุ่มคือ จักรพรรดินิยม ศักดินานิยม และทุนนิยมขุนนาง และเพื่อที่จะให้ประเทศไทยพ้นจากสภาพการเป็นเมืองกึ่งเมืองขึ้นศักดินา มีเอกราชประชาธิปไตย ก็จักต้องดำเนินการปฏิวัติประชาธิปไตยที่คัดค้านจักรพรรดินิยม ศักดินานิยม และทุนนิยมขุนนาง เนื้อหาที่สำคัญของการปฏิวัตินี้คือ การปฏิวัติที่ดินของชาวนา ปลดแอกชาวนารวมทั้งประชาชนอื่น ๆ ดังปรากฏในประกาศแถลงการณ์ครบรอบ 25 ปีของพรรค ที่กล่าวว่า ความคิดเหมา เจ๋อ ตุง เป็นจุดสุดยอดของลัทธิมาร์กซ์-เลนิน แถลงการณ์ 26 ปี ระบุว่า เมื่อใดก็ตามที่กุมความคิดเหมา เจ๋อ ตุง ไปใช้อย่างถูกต้อง เมื่อนั้นงานปฏิวัติก็จะประสบความสำเร็จ ส่วนแถลงการณ์ 27 ปี ก็กล่าวว่า ให้ชูธงแดงอันยิ่งใหญ่แห่งความคิด เหมา เจ๋อ ตุง ให้สูงเด่นยิ่งขึ้น⁶ แถลงการณ์ 30 ปี อันถือว่าเป็นแถลงการณ์ที่ยิ่งใหญ่และสำคัญที่สุด ที่เป็นแนวทางยึดถือมาจนถึงปัจจุบัน เป็นแถลงการณ์ที่พูดถึงสภาพรูปธรรมของสังคมไทย และกำหนดยุทธศาสตร์และยุทธวิธีในการปฏิวัติว่า

เมื่อร้อยกว่าปีมานี้ การรุกรานของจักรพรรดินิยมได้ทำให้ประเทศไทยเปลี่ยนจากสังคมศักดินามาเป็นสังคมกึ่งเมืองขึ้นกึ่งศักดินา ทีละก้าว ๆ รากฐานเศรษฐกิจธรรมชาติแบบทำเองใช้เองค่อย ๆ ถูกทำลายไป แม้ว่าพร้อมกับการขยายตัวของเศรษฐกิจสินค้านั้น ทุนนิยมแห่งชาติจะได้รับการกระตุ้นให้ขยายตัว แต่ก็ถูกจักรพรรดินิยม และศักดินา

⁵ Robert Whyment. "U.S. Military Quietly Returning to Thailand". in Southeast Asia Chronicle No.69 (Jan-Feb, 1980), p.8. Jay Taylor, China and Southeast Asia : Peking's Relation with Revolutionary Movement (New York : Praeger Publishers Inc., 1974), pp. 294-5.

⁶ ผศ.ธิดา ถาวรเศรษฐ และนายแพทย์เทวंग โทจิรการ, ป่าแตก : ความเป็นจริงของการประชุมสมัชชาฯ 4 พทท. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2526), หน้า 141.

นิยมบีบบังคับผูกมัด ระบอบชู้ตริคแบบศักดินาที่เจ้าที่ดินกระทำต่อ ชาวนา ยังคงครองฐานะที่เหนือกว่าในชีวิตเศรษฐกิจ จักร-
พรรดินิยมได้ เข้ามุมนเส้นชีวิตเศรษฐกิจการคลัง ควบคุมการ
เมือง และการทหารของประเทศไทย โดยผ่านอำนาจรัฐที่
เผด็จการร่วมกันของชนชั้นเจ้าที่ดินใหญ่ และนายทุนขุนนาง
การกดขี่ของจักรพรรดินิยม ศักดินานิยม ทำให้ประชาชนอัน
กว้างใหญ่ไพศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชาวนาต้องยากจน
ล้มละลาย และไม่มีสิทธิทางการเมืองแต่อย่างใด⁷

1.2 แนวทางการปฏิวัติสังคมไทย

พคท. ได้ยึดถือเอารูปแบบการต่อสู้ด้วยวิธีการที่รุนแรง โดยถือเอายุทธศาสตร์ชนบทล้อม
เมือง ดำเนินสงครามประชาชน สร้างฐานที่มั่นในชนบท ยุกระดับสงคราม โดยยึดชนบท
ก่อนและยึดเมืองในที่สุด ทั้งนี้ให้พรรคเป็นผู้นำกองทหาร และแนวร่วม ไปดำเนินการปฏิวัติสังคม
แถลงการณ์ 30 ปี ในการก่อตั้งพรรคระบุไว้ชัดเจนว่า "หนทางยึดอำนาจรัฐด้วยกำลังอาวุธเป็นหนทาง
ที่ถูกต้องแต่เพียงหนทางเดียว พรรคคิดจิตใจแน่วแน่ที่จะยื่นหยัดทำลายสงครามประชาชนไปจนถึงที่สุด"⁸

พคท. สรุปแนวทางการปฏิวัติประเทศไทย จากลักษณะการวิเคราะห์สภาพสังคมไทย ซึ่ง
เป็นสังคมกึ่งเมืองขึ้น กึ่งศักดินาว่ามีแต่จะต้อง เดินหนทางยึดอำนาจรัฐด้วยกำลังอาวุธใช้ชนบทล้อม
เมือง จึงจะสามารถโค่นการปกครองร่วมกันของจักรพรรดินิยมอเมริกา ศักดินานิยม และทุนขุน-
นางลงไป ยึดอำนาจรัฐมาเป็นของประชาชน จึงจะปลดปล่อยประชาชนชาติ และประชาชนได้และ
กล่าวว่า การยึดอำนาจรัฐ⁹ เป็นหัวใจที่สำคัญแห่งหนึ่ง และเป็นภาระหน้าที่ใจกลางของการ

⁷ ยุค ศรีอารยะ, บันทึกกบฏ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เส้นทาง, 2523), หน้า
87-88. และผู้ที่เขียนแถลงการณ์นี้คือ วิรัช อังคदार กับสิโรโทเรจ เมฆไพบูลย์ คุรายละเอียดย
ใน พ. เมืองชุมพู่, สู่สมรภูมิพวน, หน้า 52.

⁸ เอกราช, (เอกสารโรเนียว) ฉบับที่ 6 เดือนเมษายน 2523, หน้า 76.

⁹ พคท. ได้ให้ความหมายของอำนาจรัฐว่า คือการปกครอง คือลัทธิในการเป็นเจ้าของ
ประเทศ และอำนาจรัฐประกอบด้วย กฎหมาย ศาล คุก ตำรวจ และที่สำคัญที่สุดคือ ทหาร ตำรวจ
ใน ใต้ธงปฏิวัติ กลุ่มหนังสือปฏิวัติ, ไม่ปรากฏแหล่งพิมพ์ และวัน, เดือน, ปีที่พิมพ์, หน้า 17

ปฏิวัติ การยึดอำนาจรัฐ เป็นเพียงก้าวแรกของการปฏิวัติ เมื่อปฏิวัติสำเร็จแล้ว ก็จะต้องเสริมอำนาจรัฐให้มั่นคง เพื่อป้องกันการฟื้นอำนาจของทุนนิยมค้ำจั้นจักรพรรดินิยม และลัทธิแก๊ง¹⁰

การตีความทางอุดมการณ์ ในทางยุทธศาสตร์ของ พคท.ทั้งในอดีต และปัจจุบันนั้นได้ยึดถือตามแถลงการณ์ 25 ปี ที่กำหนดให้ทั่วทั้งพรรคปฏิบัติตามแนวความคิดของเหมา เจ๋อ ตุง ดังนี้

1. ภาระหน้าที่อันเร่งด่วน และที่สำคัญที่สุดคือ การคุมงานศึกษาความคิดเหมา เจ๋อ ตุง อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง
2. องค์กรทุกระดับจะต้องกำหนดโครงการ ระยะเวลาและวิธีการให้การศึกษาความคิดเหมา เจ๋อ ตุง อย่างเหมาะสม
3. ให้การศึกษาความคิด เหมา เจ๋อ ตุง ให้กว้างขวาง และแพร่หลาย โดยจะต้องกระทำอย่างจริงจัง ทั้งทางด้าน การอ่าน คิด และอภิปราย
4. ให้พิมพ์หนังสือ เหมา เจ๋อ ตุง โดยเฉพาะคติพจน์ให้เพียงพอแก่สมาชิก และผู้ปฏิบัติงานของ พคท.¹¹

1.3 การกำหนดกำลังปฏิวัติ

พคท.ได้วิเคราะห์ว่า กลุ่มที่เป็นพลังของการปฏิวัติได้แก่ชนชั้นกรรมาชีพ ชนชั้นชาวนา และชนชั้นนายทุนน้อย โดยพิจารณาว่า กลุ่มชนชั้นกรรมาชีพ เป็นชนชั้นที่ค้ำจั้นตัวที่สุด มีลักษณะปฏิวัติที่สุด

¹⁰ รัศมี ศรีวรพงษ์พันธ์, อิทธิพลทางอุดมการณ์พรรคคอมมิวนิสต์จีนต่อพรรคคอมมิวนิสต์ไทย, หน้า 115-116.

¹¹ หลังจากมติพรรคออกมา ตั้งแต่ปี 2511 เป็นต้นมา ทางการเงิน และพคท. บางคนที่เคยศึกษาอยู่ในจีน ได้ระดมแปลงานของเหมา เจ๋อ ตุง เป็นภาษาไทย เพื่อนำมาใช้ภายในพรรค พระบรมความคิด เหมา เจ๋อ ตุง จึงได้แพร่หลาย และทำกันอย่างเป็นระบบ ในโรงเรียนการเมือง การทหาร ทุก ๆ แห่งของ พคท. ในทั่วทุกภาค ทุกเขตงาน ล้วนแต่ให้ศึกษาการปฏิวัติไทย จากสรณิพนธ์ของเหมา เจ๋อ ตุง ฉบับภาษาไทยทั้งสิ้น คูใน ผศ.ธิดา ถาวรเศรษฐ และนายแพทย์เหวง โตจิราการ, ป่าแตก, หน้า 152. และ พ.เมืองชมพู, สู่ลมรภูมิภูพาน, หน้า 20-21.

1. **ชนชั้นกรรมกร** เป็นกำลังนำของการปฏิวัติ มีคุณสมบัติของชนชั้นปฏิวัติที่ดี คือมีการรวมตัวกันอย่างดีจากสภาพการทำงานที่ได้รับการขูดรีดโดยตรงจากระบบทุนนิยม และเป็นชนชั้นไร้สมบัติ ทำให้ชนชั้นนี้เป็นชนชั้นที่กล้าหาญ และเด็ดเดี่ยวที่สุดในขบวนการปฏิวัติ ดังปรากฏในแถลงการณ์ครบรอบก่อตั้งพรรค 30 ปีว่า

...การปฏิวัติประชาชาติประชาธิปไตย เป็นการปฏิวัติของมหาชนอันไพศาลแนวทางทั่วไปของพรรคเราในการปฏิวัตินี้คือ ผนึกกำลังของประชาชนอันกว้างใหญ่ไพศาลที่สุด โคน-จักรพรรดินิยม ศักดินานิยม ทุนนิยมขุนนาง สร้างประเทศไทยใหม่ที่มีเอกราชประชาธิปไตย และเจริญรุ่งเรืองภายใต้การนำของชนชั้นกรมาชีพ...

นอกจากนี้ ชนชั้นกรมาชีพยังมีความสัมพันธ์กับชาวนาโดยธรรมชาติ เพราะกรรมกรส่วนใหญ่มาจากชนชั้นชาวนาที่ล้มละลาย จึงมีความคุ้นเคยกับชาวนา และญาติมิตรในหมู่ชาวนา ทำให้สะดวกต่อการสร้างพันธมิตร กับชาวนาในที่สุด ซึ่งเหมาะ เจ็บ ตุง ถือว่ากำลังสำคัญพื้นฐานของการปฏิวัติก็คือชาวนา

2. **ชนชั้นชาวนา** ในขณะที่ชนชั้นกรมาชีพเปรียบเสมือนผู้นำของการปฏิวัติในทัศนะของพรรค ชาวนาก็เปรียบเสมือนเป็นทัพหลวงของการปฏิวัติ เนื่องจากเป็นชนชั้นที่มีจำนวนถึงร้อยละ 85 ของประชาชนทั้งประเทศ ซึ่งอยู่ในชนบทเขตรอบนอกของประเทศ ซึ่งประกอบไปด้วยชาวนารวย ชาวนากลาง ชาวนาจน และชาวนารับจ้าง ที่ต่างก็ไม่พอใจต่อชนชั้นปกครองที่มาขูดรีด

3. **ชนชั้นนายทุนน้อย** หมายถึง นายทุนที่ประกอบด้วยชนชั้นปัญญาชน ชาวเมืองที่ทำงานพนักงานผู้น้อย หัตถกร และผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ซึ่งชนชั้นนี้จะมีรายได้ต่ำต้องกู้หนี้ยืมสิน และการครองชีพฝืดเคือง

4. **ชนชั้นนายทุนชาติ** หมายถึง ชนชั้นนายทุนที่ดำเนินกิจการโดยใช้เงินทุนภายในประเทศ และกำไรที่เกิดจากการลงทุนก็นำมาขยายกิจการหมุนเวียนใช้อยู่ภายในประเทศ¹³

¹² .ยุค ศรีอารยะ, บันทึกกบฏ, หน้า 95.

¹³ รัศมี ศรีวรพงษ์พันธ์, อิทธิพลทางอุดมการณ์พรรคคอมมิวนิสต์จีนต่อพรรคคอมมิวนิสต์ไทย, หน้า 105-110.

ในบรรดาชนชั้นทั้ง 4 นี้ พท. ระบุว่าถ้าไม่มีชนชั้นกรรมาชีพเข้าร่วม และนำการปฏิวัติ ปฏิวัติก็ไม่อาจได้รับชัยชนะ แต่ถ้าอาศัยแต่กำลังของชนชั้นกรรมาชีพโดยลำพังแล้ว การปฏิวัติ ก็ไม่อาจได้รับชัยชนะ เนื่องจากจำนวนชนชั้นกรรมาชีพมีจำนวนน้อยมาก จึงต้องอาศัยความ สามัคคีกับกำลังทั้งปวงที่สามารถสามัคคีได้ จัดตั้งเป็นแนวร่วมประชาชาติประชาธิปไตยขึ้น โดยมี ชาวนาเป็นกำลังพื้นฐานที่สำคัญที่สุด เปรียบเสมือนทัพหลวงของการปฏิวัติ เพราะเป็นกลุ่มชนที่มี จำนวนมหาศาล และถูกกดขี่ขูดรีดมากที่สุด และจะเป็นปัจจัยชี้ขาดต่อการปฏิวัติอีกด้วย และใน การประชุมของคณะกรรมการเมืองเมื่อ 1 มกราคม ค.ศ.1969 มีมติว่า งานปลุกระดมชาวนา เป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่ และมีความหมายชี้ขาดต่อการปฏิวัติไทย ให้เร่งสร้างความสัมพันธ์กับมวลชน ชาวนาต่อไป โดยถืองานนี้เป็นจุดหนักของพรรค

1.4 กลุ่มเป้าหมายของการปฏิวัติ

การประกาศนโยบายเฉพาะหน้าของ พท. ทุกครั้งจะมีสาระสำคัญในการโจมตีศัตรูหลัก ของการปฏิวัติสังคมนิยมไทยคือ จักรพรรดินิยมอเมริกา รัฐบาลเผด็จการทุนนิยมขุนนางของไทย ซึ่ง ึ่ง 2 กลุ่มนี้มีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างใกล้ชิด ดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลไทยได้เข้าร่วมในกลุ่ม พันมิตรทางทหารตามสนธิสัญญาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีโต้) ที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ เพื่อ สกัดกั้นภัยคุกคามจากจีนคอมมิวนิสต์ รัฐบาลไทยตัดสินใจเข้าร่วมในสงครามเวียดนาม และยินยอม ให้สหรัฐอเมริกาใช้ดินแดนไทยเป็นฐานทัพ และแหล่งสนับสนุนในการทำสงครามในเวียดนาม ึ่งมีทหารอเมริกันในระเทศไทยมากถึง 42,000 คน¹⁴ ยิ่งกว่านั้นไทยยังได้ส่งทหารไทยไปรบ ในเวียดนามจำนวน 12,000 คน และส่งทหารไปช่วยรบในลาวอีก 5,000 คน¹⁵ ความร่วมมือ ระหว่างสหรัฐอเมริกาและรัฐบาลไทยดังกล่าว ทำให้ พท. มองสหรัฐอเมริกาเป็นผู้รุกราน และ

¹⁴ Amry Vandenbosch, and Richard Butwell, Southeast Asia among the World Powers. (Lexington : The University of Kentucky Press, 1958), pp. 297-302.

¹⁵ S.S.Grikurov, "Thailand". แปลโดยชาญวิทย์ เกษตรศิริ, จุลสารโครงการ ตำราสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ 2 (เมษายน, 2518), หน้า 4-13.

ขยายอิทธิพลเข้ามาในภูมิภาค และประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยขาดเอกราช และอธิปไตย การประกาศสาระสำคัญในการต่อสู้กับศัตรูของการปฏิวัติของพรรค จึงมีเป้าหมายโจมตีหลักที่จักรพรรดินิยมอเมริกา และรัฐบาลไทย ดังนี้คือ

1. ขจัดอิทธิพลรุกรานของสหรัฐอเมริกา โคนอำนาจรัฐที่ขายชาติ เผด็จการฟาสซิสต์ และปล้นชาติ ปล้นประชาชน ของรัฐบาลเผด็จการ
2. ยกเลิกสัญญาข้อตกลงกับจักรพรรดินิยม ถอนตัวจากกลุ่มซีโต้ ยกเลิกสนธิสัญญาต่าง ๆ ที่ผูกมัด และทำลายอธิปไตยของชาติ ยุติการรุกราน และแทรกแซงประเทศเพื่อนบ้าน ดำเนินนโยบายเป็นมิตรกับทุกประเทศบนพื้นฐานของความเสมอภาค.....
3. สนับสนุนการเคลื่อนไหวปลดแอกประชาชาติ การต่อสู้เพื่อความก้าวหน้าของสังคม และพิทักษ์สันติภาพของโลก¹⁶

การตีความทางอุดมการณ์ของ พคท. ซึ่งถือเอาตามแถลงการณ์ของพรรคตั้งแต่ปี 1969-1977 ในโอกาสครบรอบก่อตั้งพรรค 25 ปี 26 ปี 27 ปี 28 ปี และ 30 ปี พคท. ได้นำเอาความคิดเหมา เจ๋อ ตุง มาใช้ในการชี้นำขบวนการปฏิวัติไทย ที่ประกอบด้วย พรรค กองทัพ และแนวร่วม โดยมีพรรค ซึ่งยึดหนทางการต่อสู้ด้วยอาวุธโดยใช้ชนบทล้อมเมืองเป็นผู้นำการปฏิวัติ และมีกองทัพพิคคอาวุธของชนชั้นชาวนาเป็นกำลังสำคัญของการปฏิวัติ และมีแนวร่วมซึ่งประกอบด้วยชนชั้นนายทุนน้อย, นายทุนชาติ และผู้รักชาติ และผู้รักประชาธิปไตย เป็นกำลังสนับสนุน

การขยายกำลังการต่อสู้ตามอุดมการณ์ของ พคท. ในช่วงนี้ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้ ที่สนับสนุนเวียตนาม ลาว และกัมพูชา ทำการต่อต้านอเมริกาในสงครามเวียตนาม อีกด้วย ซึ่งถือว่าเป็นภาระหน้าที่ทางสากลของขบวนการคอมมิวนิสต์ที่จะสนับสนุนการต่อสู้ปลดปล่อยทางประชาชาติให้ปลอดจากการรุกรานของจักรพรรดินิยมตามอุดมการณ์มาร์กซ์-เลนิน ที่จะต้องโค่นล้มและทำลายจักรพรรดินิยมที่เป็นศัตรูหลักในการปฏิวัติสังคมนิยม ในระยะนี้เองที่ พคท.

¹⁶ R.K.Jain, ed., China and Thailand 1949-1983 (New Delhi : Radiant Publishers, 1984), p. 154. และ ใต้ธงปฏิวัติ, หน้า 85.

ได้จัดตั้งกองกำลังอาวุธของตนเองขึ้น ที่เรียกว่า กองทัพปลดแอกประชาชนแห่งประเทศไทย (ทพท.) ในปี 1968 และได้ยุบตัวเองลง¹⁷ และจากสถานการณ์ภายในประเทศที่มีการต่อต้านรัฐบาลที่เข้าร่วมภาคีกับอเมริกาในสงครามเวียดนาม และการไม่พอใจอิทธิพลของอเมริกาที่มาตั้งฐานทัพในประเทศไทย ประกอบกับการที่รัฐบาลปราบปรามประชาชนผู้ไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล โดยยึดเยียดข้อหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์ เป็นส่วนผลักดันให้การต่อสู้ของขบวนการปฏิวัติในประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว และจากผลสะท้อนของเหตุการณ์ในอินโดจีนที่เวียดนามมีชัยชนะต่ออเมริกา ซึ่งทำให้ลาว กัมพูชา ปลดปล่อยประเทศได้สำเร็จในปี 1975 ทำให้ขบวนการปฏิวัติของ พคท. กับขบวนการต่อสู้ของนักศึกษาประชาชนในช่วงนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือต่อต้านอเมริกา และรัฐบาลทหารของไทย จึงทำให้ขบวนการต่อสู้ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งในช่วงตั้งแต่ปี 1965 พคท. มีกำลังทหาร 1,200 คน และในปี 1973 มี 3,500 คน ปี 1974

---

¹⁷ การก่อตั้งพลพรรคประชาชนไทย ต่อต้านจักรพรรดินิยมอเมริกา (พล.ป.ตอ.)^{๕๕} เนื่องจากศูนย์การนำของพรรค เมื่อคราวที่ไปพำนักอยู่ในเวียดนามในปี 1963-1964 นั้น ได้วิเคราะห์สังคมไทยว่าเป็น "เมืองขึ้นใหม่" เช่นเดียวกับที่เวียดนามวิเคราะห์สังคมเวียดนาม ทำให้ พคท. เชื่อตามนั้นจึงได้จัดตั้ง พล.ป.ตอ.^{๕๕} ขึ้น แต่ต่อมาเมื่อกระแสการปฏิวัติใหญ่วัฒนธรรมชนชั้นกรมาชีพขึ้นสู่อิทธิพลสูง ฝ่ายจีนใน พคท. ก็กลับมามีอำนาจสูงสุดอีก จึงกำจัดอิทธิพลเวียดนาม และให้ยุบ พล.ป.ตอ.ลง และได้จัดตั้งกองทัพปลดแอกประชาชนแห่งประเทศไทย (ทพท.)^{๕๕} ขึ้นแทน ดูรายละเอียดใน ผศ.ธิดา ถาวรเศรษฐ และนายแพทย์เหวง โตจิราการ, ป่าแตก : ความเป็นจริงของการประชุมสมัชชาฯ 4 พคท. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2526), 148-9. และ พ.เมืองชมพู กล่าวว่ "พลพรรคต่อต้านอเมริกา" นั้นตั้งขึ้นมาตามมติ 2508 เพราะคิดว่าจะทำสงครามกับอเมริกาจึงกำหนดหลักยุทธศาสตร์ไว้ว่า รับ-ยัน-รุก ซึ่งก็คือการต่อต้านการรุกรานนั่นเอง แต่ก็ถูกท้วงว่าไม่ถูกต้องจึงเปลี่ยนมาตั้งเป็น "กองทัพปลดแอกประชาชน" ทั้งนี้เนื่องจากเกิดความขัดแย้งภายใน ดูรายละเอียดใน พ.เมือง-ชมพู, สู่สมรภูมิภูพาน (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2530), หน้า 57.

กำลังเพิ่มขึ้น 5,000 คน ปี 1975 มี 8,000 คน¹⁸

กระแสการคัดค้านต่อต้านจักรพรรดินิยมอเมริกา และรัฐบาลเผด็จการในประเทศไทย จึงสอดคล้องต่อสงครามต่อต้านจักรพรรดินิยมอเมริกาในกลุ่มประเทศในอินโดจีน และประเทศจีน จนกระทั่งประเทศในอินโดจีนได้รับชัยชนะ และสถาปนาประเทศเป็นสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ในปี 1975 และสหรัฐอเมริกาต้องถอนตัวเองออกไปในที่สุด¹⁹ ในโอกาสครบรอบ 10 ปี การต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธของ พคท. ในวันที่ 7 พฤษภาคม ปี 1975 วิทยุเสียงประชาชนแห่งประเทศไทย (วสพท.) ได้ออกอากาศสดคู่ชัยชนะของเวียดนามต่ออเมริกาและกล่าวอีกว่า เวียดนามจะช่วยเหลือ พคท. ต่อสู้กับจักรพรรดินิยมอเมริกาและฝ่ายปฏิกริยากรุงเทพอีกด้วย²⁰ ทำให้การต่อสู้ของ พคท. มีแนวร่วมอย่างกว้างขวางผนวกกับการต่อสู้ของขบวนการนักศึกษา และประชาชนก็ขยายตัว และมีทิศทางเกี่ยวกับการต่อสู้ของ พคท. เพราะวางเป้าหมายโจมตีไว้ที่จุดเดียวกัน คือ สหรัฐอเมริกา และรัฐบาลไทยในปีเดียวกัน วิทยุเสียงประชาชนแห่งประเทศไทย ก็ประกาศเชิดชูความคิดเหมา เจ๋อ ตุง และเรียกร้องให้ประชาชนในอินโดจีนผนึกกำลังกันต่อต้านจักรพรรดินิยมอเมริกาผู้รุกราน และโค่นล้มรัฐบาลที่ให้การสนับสนุน²¹ ดังจะเห็นได้จากการเดินขบวนเรียกร้องรัฐธรรมนูญของศูนย์นิสิตนักศึกษาในปี 1973 การเดินขบวนต่อต้านฐานทัพและให้สหรัฐอเมริกา

¹⁸ Ross Prizzia, "Thailand in Transition: The role of Oppositional Force". Asian Studies at Hawaii No. 32. (Hawaii: University of Hawaii Press 1985) p. 20. และ William R. Heaton "China and Southeast Asian Communist Movement : The Decline of Dual track Diplomacy", Asian Survey, Vol. XXII No. 8 (August, 1982), p. 782.

¹⁹ อเมริกาถอนกำลังออกจากภูมิภาคเอเชียอาคเนย์พร้อมกับการประกาศหยุดตัวเองลงของซีโต้ อย่างเป็นทางการเมื่อ 20 มิถุนายน ค.ศ. 1977

²⁰ Heaton, "China and Southeast Asian Communist Movements...", p. 783.

²¹ Kay Möller, The Thai Communist Movement and China-Vietnam Competition in Southeast Asia. (Bundesinstitut Für ostwissenschaftliche und Internationale Studien, Köln 1981), p.8.

ถอนฐานทัพออกจากประเทศไทย ในปี 1975 และเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 1976 ประกอบกับนโยบายการปราบปรามคอมมิวนิสต์ของรัฐบาล ตั้งแต่ทศวรรษ 1960 จนถึงทศวรรษ 1970 เป็นเหตุแห่งการขยายตัวและการเติบโตใหญ่ที่สำคัญของกองกำลัง พคท.

〔ภายหลังจากกรณี 6 ตุลาคม 1976 พคท. ได้ประกาศนโยบายเฉพาะหน้าเพื่อสมานฉันท์กับกลุ่มพลังทั้งภายใน และต่างประเทศเพื่อตอบโต้กับรัฐบาลธานินทร์โดยเฉพาะ

ข้อที่ 1. "การรวบรวมคนทุกฝ่าย ทุกองค์การล้มรัฐบาลปฏิกริยาเผด็จการชายชาติ จัดตั้งรัฐบาลที่ประกอบด้วยผู้แทนจากกองกำลังปฏิวัติทั้งหมด"

ข้อที่ 2. ว่าด้วย "การให้สิทธิเสรีภาพทางการพูด เขียน พิมพ์และโฆษณา การเดินขบวนรวมกลุ่ม การหยุดงาน การเลือกนับถือศาสนา การจัดตั้งสมาคม หรือพรรคการเมืองแก่ประชาชน ทุกคนมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และเข้าสมัครรับเลือกตั้งโดยมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี"

ข้อที่ 3. "...จะสถาปนาความสัมพันธ์ฉันมิตรกับทุกประเทศบนรากฐานของการเท่าเทียมกัน ผลประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งจะร่วมมือสนับสนุนและให้ความสนับสนุน และความช่วยเหลือแก่การต่อสู้ของผู้กดขี่ทั่วโลก" ²²

ดังนั้นในช่วงปี ค.ศ. 1976-1978 จึงมีนักศึกษาที่เข้าไปสมทบกับ พคท. มากถึง 2,000 คน ทำให้ พคท. มีกองกำลังเพิ่มสูงที่สุดถึง 14,000 คน ที่ปฏิบัติการต่อสู้ด้วยอาวุธ สามารถควบคุมพื้นที่ได้มากถึง 52 จังหวัด และประมาณว่าอีก 12,000 คน ที่เป็นกองกำลังที่ไม่ติดอาวุธอีกที่เป็นทหารบ้าน²³ การต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธขยายตัวไปทั่วประเทศอย่างรวดเร็ว และในปี 1976 นี้เองที่ได้เริ่มก่อตั้งแนวร่วมกำลังประสานงานรักชาติรักประชาธิปไตย (กบชป.) และประกาศเป็นทางการในเดือนกันยายน 1977²⁴ ซึ่ง กบชป. นี้มีศูนย์กลางของสำนักอยู่ที่เมืองสิงห์ หรือที่

²² ไทยนิกร, (16 มีนาคม 2522), หน้า 34.

²³ Laad M. Thomas, "Communist Insurgency in Thailand : Factors Contributing to Its Decline" in Asian Affairs An American Review Vol. 13 No. 1 (Spring, 1986), p. 8.

²⁴ คูรายละเอียดคำประกาศจัดตั้ง กบชป. ใน ไทยนิกร ฉบับที่ (30) +71 (26 กุมภาพันธ์ 2522); หน้า 9-13.

เรียกว่า เอ. 30 ทางตอนเหนือของประเทศลาว ซึ่งเคยเป็นโรงเรียนการเมืองการทหารที่
อบรมของ พคท. แนวร่วม กบชป. ประกอบด้วย 3 ฝ่าย คือ พคท. พรรคสังคมนิยม
แนวร่วมสังคมนิยม และพวกแนวร่วมอิสระซึ่งสามารถร่วมกันได้ โดย พคท. ส่งอุดม สีสุวรรณ
และมงคล ณ นคร เข้ามาเป็นผู้รับผิดชอบที่สำคัญ ทั้งนี้ตามคำประกาศจัดตั้ง กบชป. มีภารกิจ
ดังนี้คือ

ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานและปรึกษาหารือกับบรรดา
พรรคการเมือง กลุ่มการเมือง องค์การมวลชน
ประชาชนชาติต่าง ๆ ศาสนิกชนทุกนิกายศาสนา กลุ่ม
บุคคลและบุคคลที่รักชาติรักประชาธิปไตยทั้งในและนอก
ประเทศ ขยายแนวร่วมประชาชนชาติประชาธิปไตย มี
เป้าหมาย และปฏิบัติการทางการเมืองร่วมกันในการ
ต่อสู้กับศัตรูของชาติและประชาชน เพื่อให้ประเทศไทย
และประชาชนไทยก้าวไปสู่ชัยชนะเป็นขั้น ๆ และให้ได้
มาซึ่งเอกราชประชาธิปไตย ความเจริญรุ่งเรืองและ
ความผาสุก²⁵

ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายการโจมตีที่สหรัฐอเมริกาและรัฐบาลไทย และมีแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับ
ของพคท. คือ เน้นหนักการต่อสู้ด้วยอาวุธ และประสานการต่อสู้ทุกรูปแบบกับกลุ่มพลังต่าง ๆ
ทั้งในและนอกประเทศ เน้นนโยบายทางการเมืองที่มีลักษณะทางทหารที่เร่งขยายอิทธิพลการ
ต่อสู้ด้วยอาวุธให้กว้างขวางออกไป ซึ่งคณะกรรมการ กบชป. ประกอบไปด้วย อุดม สีสุวรรณ
เป็นประธาน บุญเย็น วอทอง เป็นรองประธาน มงคล ณ นคร สัมคร ชาลีกุล เทอดภูมิ
ใจดี พ่อหลวงศรีธน ยอดกันทา ชำนิ ศักดิ์เศรษฐ์ เป็นกรรมการ ศรี อินทพันธ์ เป็น
กรรมการและผู้แถลงข่าว และธีรยุทธ บุญมี เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งในคณะกรรมการ
แนวร่วมนี้มี ผู้แทนจาก พคท. 2 คน คือ อุดม สีสุวรรณ และมงคล ณ นคร ซึ่งรับผิดชอบด้าน
แนวร่วมของ พคท. มานานถึง 36 ปี²⁶

²⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

²⁶ Thomas, "Communist Insurgency in Thailand...", p. 19 และ
"สถานการณ์และความเคลื่อนไหวของ พคท. ในภาคต่าง ๆ", ไทยนิกร ฉบับที่ (30)+ 95
(13 สิงหาคม 2522), หน้า 12.

การขยายตัวการต่อสู้ของ พคท. นี้ได้รับความสนับสนุนอย่างเต็มที่จากกลุ่มประเทศสังคมนิยมในอินโดจีน ในประเทศลาวนั้นมีฐานที่มั่นอยู่ทางตอนเหนือแถบเมืองสิงห์ถึง 21 แห่ง²⁷ และในเวียดนามก็มีโรงเรียนการเมืองการทหารที่ให้การอบรมแก่ พคท. ส่วนในกัมพูชานั้นมีกองกำลังของ พคท. แถบอีสานใต้ที่หลบเข้าไปอยู่ในชายแดนกัมพูชา ซึ่ง พคท. ได้ใช้ประโยชน์จากดินแดนกัมพูชาภายหลังปลดแอกตั้งแต่ปี 1976 เป็นต้นมา พคท. มีค่ายฝึกการเมืองการทหารอยู่ในกัมพูชาด้วย และกองกำลัง พคท. จำนวนมากถึง 1,500 คน ได้รับอนุญาตให้เข้าไปปฏิบัติการถึงจังหวัด ออดดาร์ มีนเซ (Oddar Meanchey) ด้วย²⁸ การขยายตัวโดยรวดเร็ว มีการปรับปรุงงานแนวรบด้านศิลปวัฒนธรรม งานด้านรักษาพยาบาลและอนามัย การจัดระบบงานใหม่ ๆ ขึ้น ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดการประสานงานแนวร่วมทั้งทางด้านในประเทศและต่างประเทศ และโดยเฉพาะมีส่วนทำให้การประสานงานระหว่างเมืองกับชนบทของ พคท. แน่นแฟ้นขึ้น และมีขอบเขตกว้างขวางมากขึ้นกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม ในปี 1977 ซึ่งในโอกาสครบรอบ 35 ปี ของ พคท. แดงการณ 35 ปี ของพรรค ได้กล่าวว่

เรายึดมั่นในหลักการลัทธิมาร์กซ์ ลัทธิเลนิน ความคิดเหมา เจ๋อ ตุง ยืนหยัดร่วมกับพรรคและองค์กรจัดตั้งลัทธิมาร์กซ์ที่แท้จริงทั่วโลก สามัคคีกับชนชั้นกรรมาชีพสากล และประชาชนปฏิวัติทั้งปวง คัดค้านพวกปฏิกริยาประเทศต่าง ๆ ที่ผลักดันการปฏิวัติประชาชาติและการปฏิวัติสังคมนิยม ของประชาชนทั่วโลกไปจนถึงที่สุด²⁹

แดงการณดังกล่าวของพรรค ชี้ให้เห็นว่า พคท. ยังยึดมั่นแนวทางเหมา เจ๋อ ตุง อย่างแน่นแฟ้นนับตั้งแต่ปี 1961-1977 เป็นต้นมา ซึ่งในช่วงนี้เองที่ พคท. ได้ประกาศแสดงความชื่นชมว่า จีน เวียดนาม ลาว และกัมพูชา เป็นพลังต่อสู้ที่ก้าวหน้าที่สำคัญยิ่งในการต่อต้านจักรวรรดินิยม³⁰

²⁷ คำประกาศจัดตั้งใน ไทยนิกร ฉบับที่ (30)+ 71 (26 กุมภาพันธ์ 2522), หน้า 9-13.

²⁸ Møller, The Thai Communist Movement..., p. 8.

²⁹ มิตรไทย ฉบับที่ 6 (15 กุมภาพันธ์ 2522), หน้า 24 และ "จากลอนดอนสู่ส่วนา" ไทยนิกร ฉบับที่ (30)+ 75 (26 มีนาคม 2522), หน้า 33.

³⁰ Helen Chauncey, "Crisis for Revolutionaries", in Southeast Asia Chronicle, Issue No. 69, (Jan-Feb. 1980), p. 15.

2. การเปลี่ยนแปลงการตีความทางอุดมการณ์ของ พคท. ในช่วงปี 1977 - 1982

การเปลี่ยนแปลงของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยในช่วงปี 1978-1982 นี้มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอก หลายเหตุการณ์ อันเป็นสาเหตุให้เกิดการปรับตัวขึ้นภายใน พคท. โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงศูนย์กลางอำนาจในภูมิภาค ในทศวรรษ 1970 ส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายทางสากลของพคท. และเป็นสาเหตุให้เกิดการขัดแย้งภายในพคท. ขึ้นอย่างรุนแรง การเปลี่ยนแปลงของ พคท. ในช่วงนี้สามารถจำแนกได้ชัดเจนนับตั้งแต่แถลงการณ์ของพรรคในโอกาสครบรอบ 36 ปี ในปี 1978 จนถึงประกาศคำชี้แนะต่อสถานการณ์ในอินโดจีนในปี 1979 เป็นต้นมา

คำประกาศต่อสถานการณ์ในปีที่ 36 ของ พคท. วันที่ 1 ธันวาคม 1978 ว่า ปี 1978 เป็นปีแห่งการขยายความขัดแย้งและการแข่งขันระหว่างสองอภิมหาอำนาจ นับตั้งแต่สหภาพโซเวียตได้เริ่มทำการรุกรานโอปัลมมยุโรป เวทีแห่งการแข่งขันอย่างรุนแรงระหว่างสองมหาอำนาจย้ายไปสู่แอฟริกา ตะวันออกกลาง ทะเลแดง และอ่าวเปอร์เซีย "สหภาพโซเวียตได้พยายามก่อการปฏิวัติรัฐประหารในหลายประเทศยกตัวอย่างเช่น การวางแผนปฏิวัติทางทหารในอาฟกานิสถาน เพื่อให้ฐานเอเชียใต้แข็งแกร่ง และเพื่อเตรียมการยึดครองเส้นทางไปสู่มหาสมุทรอินเดีย"³¹

ขณะเดียวกันในบทวิจารณ์ "ชัยชนะของประชาชนจีน" วิทยุ สปท. ได้กล่าวถึงการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกาว่าเป็นชัยชนะอันยิ่งใหญ่ของประชาชนจีน และเป็นการปราชัยอย่างแท้จริงของนโยบายจักรวรรดินิยมอเมริกา³²

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1978 เป็นต้นมา พคท. ได้มีคำประกาศและแถลงการณ์คำชี้แนะที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของพรรคต่อสถานการณ์สากลที่เปลี่ยนแปลงไปหลายครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1978-1979 ได้เกิดภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงศูนย์กลางอำนาจใหม่ในอินโดจีน ภายหลัง

³¹ วสพท. ออกอากาศเมื่อ 29 ธันวาคม 2522 (ตีพิมพ์ใน SWB 6 มกราคม 1979) ไทยนิกร, ฉบับที่ (30)+75 (16 มีนาคม 2522), หน้า 33.

³² วสพท. ออกอากาศวันที่ 18 ธันวาคม 2522 (ตีพิมพ์ใน SWB 22 ธันวาคม 2522) คำประกาศนี้เกิดขึ้นเนื่องจาก สหรัฐอเมริกากับจีนเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการในปี 1978 นั่นเอง ไทยนิกร, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน

จากที่สหรัฐอเมริกาถอนตัวออกจากภูมิภาคไปในปี 1977 กระแสของความขัดแย้งระหว่างจีนกับเวียดนามเด่นชัดขึ้น เมื่อเวียดนามไปลงนามในสัญญามิตรภาพ และความช่วยเหลือทางทหารกับโซเวียตส์เซียอย่างเป็นการเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน ค.ศ. 1978 ขณะเดียวกับที่จีนก็มีความขัดแย้งกับเวียดนามในปัญหาพรมแดน และความไม่พอใจของเวียดนามที่จีนหันไปเปิดการเจรจาเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1969 และการไปเยือนจีนของประธานาธิบดีนิกสัน ในปี ค.ศ. 1972 ในขณะที่เวียดนามเร่งเผด็จศึกอเมริกาในสงครามเวียดนาม ความขัดแย้งระหว่างจีนกับเวียดนามรุนแรงมากยิ่งขึ้น เมื่อเวียดนามทำการโจมตีและรุกรานเข้าไปในกัมพูชา ในปลายปี ค.ศ. 1978 และเข้ายึดกรุงพนมเปญ ได้ในวันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 1979³³ ทำให้จีนต้องทำสงครามสังคมนิยมต่อเวียดนามในเดือนกุมภาพันธ์ ปี ค.ศ. 1979 เพื่อเป็นการตอบโต้ที่เวียดนามกระทำต่อกัมพูชาฝ่ายพลพรรคที่จีนให้การสนับสนุน

การเปลี่ยนแปลงการตีความทางอุดมการณ์ของ พคท. ที่เกิดขึ้นท่ามกลางความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศในช่วงปี ค.ศ. 1978-1982 สามารถจำแนกได้ดังนี้คือ

2.1 การยึดถือเอาทฤษฎีสามโลกมาเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ

ในช่วงปลายปี 1977 จนถึงปลายปี 1978 พคท. ได้ประกาศแนวทางสากลของพรรคตามทฤษฎีสามโลก ซึ่งภายในพรรคได้มีการเร่งจัดให้มีการศึกษาทฤษฎีขึ้นตั้งแต่ปี 1978 การประกาศแนวทางทฤษฎีสามโลกนี้มีขึ้นขณะที่มีการสัมมนาเรื่องการเคลื่อนไหว 14 ตุลาคม ในฐานที่มั่น³⁴ โดยเนื้อหาของทฤษฎีก็คือ การต่อต้านสองอภิมหาอำนาจคือ โซเวียตส์เซีย และสหรัฐอเมริกาที่กล่าว

ว่า ต้องยืนหยัดคัดค้านนโยบายรุกราน และนโยบายสงครามของจักรพรรดินิยม และสังคมนิยม คัดค้านลัทธิครองความเป็นเจ้าของอภิมหาอำนาจ ต้องคัดค้านการแสดงออกทุกอย่างของลัทธิคัลชชาติใหญ่ในการติดต่อกับ

³³ ดูรายละเอียดใน สตีเฟ่น อาร์ เฮคเตอร์. รากเหง้าแห่งความขัดแย้งระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชากับพรรคแรงงานเวียดนาม. แปลโดย บันดดา เลิศล้ำอำไพและคณะ (กรุงเทพมหานคร : บางกอกการพิมพ์, 2523)

³⁴ "คนของ พคจ. อยู่ใน พคท. ด้วย" ไทยนิกร ฉบับที่ (30)+87, (9 กรกฎาคม 2522), หน้า 19.

สัมพันธ์กับต่างประเทศ และไม่วางตัวเป็นเจ้าของตลอดไป³⁵

โดยที่แก่นของทฤษฎีนี้อยู่ที่การแบ่งประเทศต่าง ๆ ในโลกออกเป็น 3 ส่วน หรือ 3 โลกดังนี้คือ

โลกที่หนึ่ง ประกอบด้วยอภิมหาอำนาจทั้งสองคือ จักรพรรดินิยมอเมริกา และสังคมนิยมโซเวียตรัสเซีย ที่เป็นศัตรูของประชาชนในโลก

โลกที่สอง ประกอบด้วยประเทศต่าง ๆ ที่ เรียกว่า "จักรวรรดินิยมชั้นรอง" อันได้แก่ประเทศในยุโรปตะวันตก แคนาดา ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ และประเทศ "ลัทธิแก้ชั้นรอง" เช่นประเทศในยุโรปตะวันตก

โลกที่สาม หมายถึงประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายในเอเชีย แอฟริกา และลาตินอเมริกา

การนำเอาทฤษฎีสากลมาใช้ในการดำเนินนโยบายทางสากลนี้ ทำให้ พคท.ต้องเป็นศัตรูกับทั้งโซเวียตและเวียตนาม ตามที่ พคท.ได้ออกเอกสารให้คำชี้แนะทั่วทั้งพรรคในเรื่องเกี่ยวกับงานและทิศทาง การต่อสู้ของพรรคในปี 1979 ซึ่งทำให้ทั้ง พคท.และจีนมีทิศทาง การโจมตีศัตรูร่วมกัน

การประกาศเดินแนวทางสากลตามทฤษฎีสากลนี้ ทำให้ พคท.ตั้งแต่เดิมเคยวางเป้าหมายโจมตีหลักไว้ที่จักรพรรดินิยมอเมริกาแต่เพียงประเทศเดียวมาตลอดระยะเวลา นับแต่การก่อตั้งพรรคมา ก็กลับมาเพิ่มการต่อต้านศัตรูเพิ่มขึ้นอีก 1 ประเทศคือ โซเวียตรัสเซีย ซึ่ง พคท.โจมตีว่าเป็นประเทศสังคมนิยมโซเวียตรัสเซีย ซึ่งสังกัดโลกที่หนึ่งเช่นเดียวกับจักรพรรดินิยมอเมริกาที่เป็นศัตรูที่ทำการกดขี่ขูดรีดประชาชนทั่วโลกโดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาในโลกที่สาม

2.2 การคัดค้านลัทธิครองความเป็นเจ้าของโซเวียตรัสเซีย

ในปี ค.ศ. 1979 นับเป็นปรากฏการณ์ใหม่ยิ่งสำหรับ พคท.อีกครั้งหนึ่ง เมื่อ พคท.ได้ออกแถลงการณ์เอกสารชี้แนะเกี่ยวกับสถานการณ์ และแนวโฆษณาในเขตปกครองของศัตรู ที่ออกในเดือนเมษายน พฤษภาคม และ กรกฎาคม ในปี ค.ศ. 1979 เอกสารทั้งสามฉบับที่ พคท.ประกาศออกมาชิ้นงานของ พคท.ภายหลังเหตุการณ์สงครามระหว่างประเทศสังคมนิยมจีน-เวียตนาม

³⁵ ดูรายละเอียดใน "ทฤษฎีสากล จุดแตก พคท." ไทยนิกร, 86 (11 มิถุนายน 2522), หน้า 10-12.

และเวียดนาม-กัมพูชา. ที่นับเป็นครั้งแรกที่ พท. เปลี่ยนนโยบายทางการเมือง จากการคัดค้าน จักรพรรดินิยม ตลอดระยะเวลา 30 ปีที่ผ่านมา ไปเป็นการคัดค้านโซเวียตรัสเซีย และเวียดนาม ลาว กัมพูชา เฮง สัมริน พร้อมกันอีกด้วย การกล่าวโจมตีต่อโซเวียตรัสเซียในช่วงนี้เกิดจาก การที่เวียดนามทำสงครามรุกรานต่อกัมพูชา ดังนี้คือ

...โลกได้เป็นประจักษ์พยานกับรูปแบบใหม่ของการ ปฏิวัติที่เป็นสินค้าส่งออกของโซเวียต การปฏิบัติแบบนี้สามารถสร้างแนวร่วมอะไรก็ได้เพื่อจะก่อสงคราม กลางเมืองขึ้นภายในประเทศ และตามติดมาด้วยการ ส่งกองกำลังของโซเวียตเข้าไปเหมือนอย่างในกรณี ของอังกโกล่า นอกจากนี้ โซเวียตยังสามารถที่จะ ส่งกองทัพของตนหรือลูกสมุนบริวาร เข้าไปล้มรัฐบาล ที่ชอบธรรม และทำการยึดครองประเทศใดประเทศ หนึ่งโดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ทรยศ เช่น เฮง สัมริน ที่เปิดประตูบ้านให้แก่ข้าศึก นี่คือนสิ่งที่เรียกว่า การ ปฏิวัติสังคมนิยมในกัมพูชา³⁶

การกล่าวโจมตีโซเวียตรัสเซียครั้งนี้ พท. พิจารณาว่าในช่วงสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปใน อินโดจีน "จักรพรรดินิยมอเมริกา อยู่ในฐานะรับ สังคมจักรพรรดินิยมอยู่ในฐานะรุก ความพยายามในย่านนี้ของโซเวียตก็คือ อาศัยอินโดจีนมุ่งเข้ายึดครองไทยจากนั้นก็แผ่อิทธิพลเข้าครอบครอง ภูมิภาคนี้"³⁷

การต่อต้านทั้งสหรัฐอเมริกาและโซเวียตรัสเซียของ พท. ในเกือบจะช่วงเวลาเดียวกันนี้ แต่ความโน้มเอียงที่ชัดเจนก็คือ การโจมตีและประณามโซเวียตรัสเซียและประเทศบริวาร นั้นเอง

2.3 การแสวงหาความร่วมมือจากรัฐบาลไทย และจักรพรรดินิยมอเมริกา

พท. ได้เปลี่ยนแปลงการดำเนินนโยบายการโจมตีศัตรูหลักของพรรคสองประการดังนี้คือ ประการแรก พท. ลดการโจมตีจักรพรรดินิยมอเมริกา เพื่อตั้งมาเป็นแนวร่วมในการต่อต้านโซเวียต

³⁶ "เผยเอกสารลับ พท. ชี้แนะในเขตงานของศัตรู", ไทยนิกร, ฉบับที่ (30) +107 (5 พฤศจิกายน 2522), หน้า 15 และดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.

³⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

และเวียตนาม ทั้งนี้เนื่องจาก พทท. เห็นว่าโซเวียตอยู่ในฐานะรุก และมีแนวโน้มที่จะครอบงำประเทศไทยแทนที่จักรพรรดินิยมอเมริกา พทท. จึงได้เสนอยุทธวิธีอันหนึ่งที่จะสามัคคีกับอเมริกา เพื่อต่อต้านโซเวียตรัสเซียที่เป็นศัตรูร่วม ตามที่ พทท. ได้ออกเอกสารหมายเลข 1 ที่ให้คำชี้แนะเกี่ยวกับสถานการณ์กล่าวว่า

ความพยายามในย่านนี้ของโซเวียตก็คือ อาศัยอินโดจีน มุ่งเข้ายึดครองไทย จากนั้นก็แผ่อิทธิพลเข้าครอบครองภูมิภาคนี้ การรุกรานกัมพูชาเป็นภัยคุกคามต่อเอกราชและอธิปไตยของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียอาคเนย์ ตลอดจนผลประโยชน์ของจักรพรรดินิยมอเมริกา และประเทศอื่น ๆ ในเขตนี้เด่นชัดขึ้น

และอีกตอนหนึ่งกล่าวว่า

แนวโน้มที่สังคมจักรพรรดินิยมโซเวียต และสมุนจะเข้าครอบครองประเทศไทยแทนที่จักรพรรดินิยมอเมริกาก็มีมากขึ้น³⁸

ประการที่สองก็คือ การพยายามแสวงหาความร่วมมือจากรัฐบาลไทย เนื่องจาก พทท. ได้เริ่มตระหนักถึงภัยต่างประเทศที่มาจากเวียตนาม จึงเห็นความจำเป็นที่จะขยายความร่วมมือออกไปให้กว้างขวางให้มากที่สุด โดยเฉพาะรัฐบาลไทย ที่มีเวียตนามเป็นศัตรูร่วมกัน ตามที่ศรี อินทพันธ์ ได้ประกาศผ่าน วสพท. ในวันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ. 1979 ที่แสดงความปรารถนาที่จะสร้างความสามัคคีภายในชาติ ด้วยการเรียกร้องขอความร่วมมือกันชั่วคราวระหว่าง พทท. กับรัฐบาลไทยตอนหนึ่งว่า

"ประชาชนไทยจะต้องสามัคคีกันเพื่อปกป้องประเทศสำหรับชนชั้นปกครองไทย แทนที่จะเรียกร้องให้มีความสามัคคีภายในชาติ กลับยังปราบปรามประชาชนต่อไป

³⁸ คุรายละเอียดยุทธวิธี "เผยเอกสารลับ ภาระหน้าที่และทิศทางการงานในเขตปกครองของศัตรู". ไทยนิกร, เพิ่งอ้าง., "คำชี้แนะเกี่ยวกับสถานการณ์และแนวโฆษณาในเขตปกครองของศัตรู", พิราบแดง, เอกสารโรเนียว, ไม่ปรากฏแหล่งพิมพ์ (ประจำเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2522), หน้า 28-29 และดูในภาคผนวก ก.

โดยใช้ทหาร 9 ใน 10 ส่วนของกองทัพมาปราบปรามประชาชน และเหลือกำลังเพียง 1 ใน 10 เท่านั้นที่ไปรักษาชายแดน ปัจจุบันนี้มีเหตุผลพร้อมทุกอย่างที่จะต้องสร้างความมั่นคงภายในชาติ รัฐบาลจะต้องหยุดทำการปราบปรามประชาชน หยุดสร้างความอยุติธรรม เพราะการกระทำดังกล่าวนี้เป็นอุปสรรคขัดขวางการปกป้องประเทศให้รอดพ้นจากกองทัพของผู้รุกรานที่เป็นอันตรายอย่างแท้จริงในทุกวันนี้"³⁹

คำประกาศนี้นับเป็นการบอกกล่าวของทางพท. ให้รับรู้ถึงความแตกแยก ระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์ไทย และเวียตนาม ซึ่งนับเป็นเวลานานแล้วที่ พท.ได้รับความช่วยเหลือด้านอุปกรณ์เครื่องใช้ และการศึกษาอบรมทางการเมืองจากจีน ด้านฐานที่ตั้งและเส้นทางลำเลียงความช่วยเหลือจากลาว ทางด้านขนส่ง การฝึกทหาร และด้านการแพทย์จากเวียตนาม และทางฐานที่ตั้งจากเขมรแดง

ความพยายามของ พท.ที่จะร่วมมือกับรัฐบาลโดยผ่าน กบชป. ที่ได้ย้ายถึงจุดยืนของตน ได้เสริมว่า

กบชป.พร้อมที่จะพัฒนาความร่วมมืออย่างกว้างขวางกับองค์กรการเมืองที่ก้าวหน้าของประเทศต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน สร้างสมานฉันท์ซึ่งกันและกัน โดยที่องค์กรนั้นไม่จำเป็นต้องมีทัศนะทางการเมือง หรือการวิเคราะห์สถานการณ์ของโลกไปในแนวทางเดียวกับเรา เสมอไป ขอแต่ให้มีเป้าหมายที่จะสนับสนุนการต่อสู้ของเราเท่านั้นก็พอ⁴⁰

ความพยายามของ พท.ในการหาแนวร่วมนี้ นอกจากการเผยแพร่ทั้งทางเอกสารและทาง วสพ. แล้ว พท.ยังได้เตรียมให้มีการเจรจาระหว่าง พท.กับรัฐบาล เพื่อจัดตั้งแนวร่วมต่อต้านเวียตนามชน⁴¹ และพท.ยังได้ให้การศึกษากายในพรรคเพื่อต่อต้านการรุกรานจากเวียตนาม โดยอ้างอิง

³⁹ กลุ่มเพื่อนไทยในยุโรป, วิกฤตการณ์ฝ่ายก้าวหน้าไทยในปัจจุบัน, หน้า 163.

⁴⁰ จดหมาย จาก กบชป. ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2523 ลงนามโดยเลขาธิการของกลุ่มธีรยุทธ บุญมี

⁴¹ "พรรคคอมมิวนิสต์สายจีนมีแต่ตายกับตาย", สู่นาคคต (17-23 มกราคม 2522), หน้า 48-49.

บทเรียน แนวร่วม พคจ. กับ ก๊กมินตั๋ง ในปี ค.ศ. 1937-1945 เพื่อต่อต้านญี่ปุ่น เพื่อชี้ให้เห็นความจำเป็นที่ พคท. และรัฐบาลไทยจะต้องร่วมมือกันต่อต้านภัยจากภายนอกด้วยกัน⁴²

2.4 การกำหนดยุทธศาสตร์การปฏิวัติที่สำคัญแก่ที่ราบ และเมือง

ในเอกสารหมายเลข 3 คำชี้แนะ ภาระหน้าที่และทิศทางงานต่อไปในเขตปกครองของศัตรู เมื่อเดือนกรกฎาคม 2522 ให้หน่วยงานของพรรคขยายงานในที่ราบ และในเขตเมืองเพื่อประสานหนุนช่วยเขตต่อสู้ด้วยอาวุธ โดย พคท. กล่าวว่า

แม้ว่าสถานการณ์ด้านต่าง ๆ จะผันแปรไปมาก พรรคเรายังคงยืนยันยุทธศาสตร์ต่อสู้ด้วยอาวุธ ใช้ชนบทล้อมเมืองบนพื้นฐานของ เข้มมุ่ง เป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเองอย่างจริงจัง ดังนั้น งานเขตปกครองของศัตรูไม่ว่าจะเป็นที่ราบและในเมือง จะต้องมียุทธศาสตร์ประสานหนุนช่วยการงานในเขตต่อสู้ด้วยอาวุธอย่างได้ผล และให้ยึดถือเป็นทิศทางหลัก... การขยายงานของเขตที่ราบและในเมือง จะต้องมียุทธศาสตร์ประสานกับการงานในแถบชนบท ในเขตต่อสู้ด้วยอาวุธ บ่มเพาะและส่งผู้ปฏิบัติงานลงสู่ชนบท และป่าเขาอย่างมีโครงการ

การชี้แนะนี้ สอดคล้องต่อการงานด้านแนวร่วม โดยเฉพาะในเขตเมืองและที่ราบตามข้อที่ 2. ของ พคท. ที่ได้ประกาศไว้ในปี 1977 นี้ว่า

จะต้องพยายามขยายแนวร่วมในเมืองให้กว้างขวาง ขณะเดียวกันก็ต้องสนใจงานแนวร่วมในชนบท และในตัวเมืองเล็ก ๆ เช่น พวกครู และพ่อค้า นายทุนน้อยต่าง ๆ และชาวนารวย เป็นต้น มีเงื่อนไขที่จัดตั้งพวกเขาตามสภาพและอาชีพอย่างเหมาะสมให้เข้าร่วมหรือสนับสนุนการปฏิวัติช่วงชิงการหนุนช่วยหรือความสะดวก ด้านจัดหาวัสดุสิ่งของที่จำเป็น และส่งข่าวคราวของศัตรู และช่วงชิงบุคคลในกองกำลังอาวุธ หรือฝ่ายต่าง ๆ ในชนชั้นปกครอง...

⁴² "ปคท. วิเคราะห์ประชาชน...", ไทยนิกร, หน้า 14 และดูเอกสารชี้แนะ พคท. เรื่อง บทเรียนสงครามญี่ปุ่นในปรเทศจีน ใน "บทวิเคราะห์บทเรียนจากเชียงไฮ้", ดาวเหนือ, ปีที่ 1, ฉบับที่ 2 (เอกสารโรเนียว, ไม่ปรากฏแหล่งพิมพ์), หน้า 11-20.

ความพยายามขยายแนวร่วมในการต้านโซเวียต และเวียตนาม ตามแนวยุทธศาสตร์ใหม่ ที่ให้ความสำคัญตลอดทั้งเขตป่าเขา ที่ราบ และในเมือง ที่จะประสานหนุนช่วยกันมากขึ้นซึ่งในอดีต พทท.ไม่เคยให้ความสำคัญกับงานในเมืองและพื้นที่ราบมาก่อนเลย การเน้นงานในเมืองเห็นเด่น ชัดขึ้นจากการที่ พทท.มีมติต่อผู้ปฏิบัติงานในเมือง โดยเฉพาะมติของ พทท.ต่อนักศึกษาในสายจัด ตั้งในปี 1978 คือ⁴³

1. ให้เรียกร้องขอมีสถานศึกษา
2. ขอสิทธิสัมมนาออกสถานที่ และดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นอิสระ
3. มีการเคลื่อนไหวร่วมกันจัดตั้งองค์การนักศึกษา ในลักษณะเดียวกับศูนย์นิสิต นักศึกษา แห่งประเทศไทย
4. ให้แก่กระแสความขัดแย้งใน พทท.ต่อแนวร่วมในเมือง ให้มีการส่งนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานในเมือง เข้าป่าทางภาคใต้เพื่อรับสภาพภายในของพรรคกับเวียตนาม

นอกจากนี้ในเอกสาร จากเขตอีสานใต้ของ พทท.ยังได้เน้นบทความ "ป่ากับเมืองประสานกัน" โดยให้เหตุผลว่าเพื่อเตรียมพร้อมที่จะรับมือการปราบปรามของชนชั้นปกครองไทย และ ลัทธิแก๊งอินโดจีน ซึ่ง พทท.ได้อ้างถึงความจำเป็นต้องปรับขบวนแถวใหม่ให้เข้ากับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนไปคือ

ทำให้การเคลื่อนไหวในเมืองต้องมีบทบาทสูงขึ้นอย่าง หลีกเลียงไม่ได้ ด้านหนึ่งก็เพื่อเคลื่อนไหวในแนวหลัง ของศัตรู นำประชาชนในเขตขาวต่อสู้เพื่อสิทธิผลประโยชน์ของตนเอง ทำให้ประชาชนตื่นตัวขึ้น และเปิดโปง ให้ประชาชนเข้าใจธาตุแท้ของชนชั้นปกครอง เพื่อบั่น ทอนศัตรูทางการเมือง ทำให้ศัตรูพะว้าพะวังปราบปราม ประชาชนไม่สะดอก และอีกด้านหนึ่งก็เพื่อขานรับนโยบายพึ่งตนเอง เป็นตัวของตัวเอง ของพรรค โดยแสดง บทบาทเป็นแหล่งหนุนช่วยในชนบทในทุก ๆ ด้านอย่างมีพลัง⁴⁴

⁴³ "บุญเย็น วอทอง คอมมิวนิสต์นอกคอกในสายตาของ พทท." ไทยนิกร ฉบับที่ (30) + 88 (25 มิถุนายน 2522), หน้า 16.

⁴⁴ "เสียงปืนแตก 7 สิงหาคม" ดาวเหนือ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (เอกสารโรเนียว, ไม่ปรากฏแหล่งพิมพ์), บทนำ.

การให้คำชี้แนะนี้ พท. เน้นที่ขบวนการนักศึกษา โดยให้นักศึกษาเร่งพัฒนางานเคลื่อนไหวในเมือง ต้องไม่ตกอยู่กับคนเคยชินเก่า ๆ ที่ทำงานเล็ก ๆ เฉพาะส่วน เน้นงานในเมือง ให้เป็นแนวรบที่สำคัญ และมีบทบาทต่อการปฏิวัติที่ต้องทำให้การเคลื่อนไหวในเมืองเป็นการเคลื่อนไหวของชนชั้น ที่จะแสดงบทบาทเป็นพลังที่สำคัญในทางยุทธศาสตร์ของการปฏิวัติที่ศัตรูไม่สามารถทำลายได้⁴⁵

จากคำชี้แนะนี้ไม่นานก็ทำให้นักศึกษาทำการเคลื่อนไหวอย่างคึกคัก เกี่ยวกับเสรีภาพในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะเงื่อนไขขอมีสภาพของนักศึกษานั้นได้ปรากฏเป็นจริง เมื่อนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์คิดป้ายขนาดใหญ่เรียกร้อง 3 ข้อต่อมหาวิทยาลัยคือ⁴⁶

1. ให้มีการเลือกตั้งทางตรงเป็นทีม
2. ให้มีสภานักศึกษา
3. ให้นักศึกษามีอิสระในการทำงาน

ความเปลี่ยนแปลงในการตีความทางอุดมการณ์ของ พท. ที่ปรากฏออกมาในคำชี้แนะและแถลงการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิวัติในช่วงระยะตั้งแต่ปี 1969-1982 เป็นที่สังเกตได้ว่า ได้มีความเปลี่ยนแปลงเช่นนี้เกิดขึ้นทั้งในแนวนโยบาย และการปฏิบัติของพรรคคอมมิวนิสต์จีนที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอีกด้วย ซึ่งสามารถแบ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่ชัดเจนได้ 2 ช่วงคือ ระยะที่ 1 นับตั้งแต่ปี 1969-1977 การตีความตามอุดมการณ์แบบเหมา เจ๋อ ตุง ระยะที่ 2 คือ การเปลี่ยนแปลงการตีความทางอุดมการณ์ของจีนในปี 1977-1982 ซึ่งจะกล่าวในบทต่อไป

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน, นอกจากนี้ พท. ยังได้เสนอ "บทวิเคราะห์ บทเรียนจากเชียงใหม่" ความยาว 8 หน้ากระดาษ เพื่อให้การศึกษาเมื่อคราวที่ เหมา เจ๋อ ตุง ร่วมมือกับก๊กมินตั๋งต่อต้านญี่ปุ่น และก็ได้เสริมบทปฏิบัติการเคลื่อนไหว 4 พฤษภาคม เมื่อ 20 ปีก่อนของจีน ที่คัดค้านจักรพรรดินิยมและศักดินาในประเทศจีน โดยที่นักเรียน นักศึกษา จำนวนหลายแสนคนได้มีบทบาทสำคัญ ดูรายละเอียดในเรื่องเดียวกัน หน้า 11-30 และ "หัวข้อศึกษางานในเมือง" พิราบแดง, หน้า 27-30.

⁴⁶ ไทยนิกร, เฟิงอ้าง, หน้า 16.